

บทบรรณาธิการ

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์ ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนกรกฎาคมถึงเดือนธันวาคม 2560 ฉบับนี้ เผยแพร่หลังจากการครบรอบหนึ่งปีของการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ซึ่งเป็นแผนที่สอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 ตลอดจนประเด็นการปฏิรูปประเทศต่างๆ และในการก้าวสู่ปีที่สองของการบริหารการพัฒนาประเทศให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” นั้น มีปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขสำคัญของการพัฒนาและเป็นจุดเริ่มต้นแห่งความสำเร็จที่ไม่ควรถูกละเลยคือ การสร้างความเข้มแข็งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ปฏิบัติงาน และการมีส่วนร่วมของเครือข่ายการบริหารงานภาครัฐ สมองค้ำประกอบนี้เป็นตัวแทนองค์การของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และวิธีการทำงานของรัฐ อันจะเป็นฐานรากที่แท้จริงแห่งการบริหารการพัฒนาให้บรรลุวิสัยทัศน์ดังกล่าว ได้นำมาสู่การคัดเลือกบทความจากงานวิจัย เพื่อจุดประกายความคิดในประเด็นสำคัญเหล่านี้ เริ่มต้นด้วยสามบทความแรกสะท้อนความพยายามในการศึกษาแนวทางในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กล่าวคือ

บทความแรก เป็นการสำรวจความเข้มแข็งในการบริหารจัดการจัดสรรเพื่อกระจายทรัพยากรงบประมาณของรัฐผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง การกระจายอำนาจทางการคลัง: ปัญหาการคลังท้องถิ่นไทย โดย บรรเจิด สิงคะเนติ และ ดารุณี พุ่มแก้ว ซึ่งพบว่า มีโครงสร้างรายได้ที่ไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ กฎหมายยังล้าสมัยและขาดความชัดเจนในการกำหนดแหล่งรายได้ ขาดความสามารถในการพัฒนาทางการคลัง ขาดหลักเกณฑ์ในการจัดสรรงบประมาณอย่างเสมอภาค ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการงบประมาณ รวมทั้งปัญหาการตรวจสอบทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บทความที่สอง เป็นการแสวงหาแนวทางปฏิรูปความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายการเมืองกับข้าราชการประจำในเทศบาลเมืองขนาดเล็ก เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง การปฏิรูปการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น: ศึกษากรณีความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายการเมืองและฝ่ายบริหาร โดย อโณทัย วัฒนาพร และ พินสุดา วงศ์อนันต์ ซึ่งพบว่า ภูมิหลังทางสังคมและเศรษฐกิจของนักการเมืองมีผลต่อแรงจูงใจและพฤติกรรมทางการเมืองการบริหารที่ก่อผลกระทบต่อข้าราชการและองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ท้ายที่สุดยังส่งผลกระทบต่อระบบธรรมาภิบาล ประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บทความที่สาม เป็นการถอดบทเรียนผลกระทบการควบรวมรัฐบาลท้องถิ่นจากประสบการณ์ของแคนาดา ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และไอร์แลนด์ เรื่อง บทเรียนจากการควบรวมรัฐบาลท้องถิ่นในต่างประเทศ โดย กฤษฎวรรณ โล้วชรินทร์ ซึ่งพบว่า ความสำเร็จขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละชุมชนท้องถิ่นและแต่ละประเทศ การควบรวมอาจไม่ได้นำไปสู่ผลลัพธ์ที่คาดการณ์ไว้ และอาจช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำบริการสาธารณะเพียงเล็กน้อย แต่ในหลายกรณีก่อให้เกิดต้นทุนเพิ่มขึ้น ทำให้ชุมชนท้องถิ่นสูญเสียอัตลักษณ์ของตน และลดทอนความเป็นตัวแทนทางการเมืองลง

บทความที่สี่และห้าสะท้อนความพยายามในการค้นหาปัจจัยส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้และเพิ่มความพึงพอใจต่อการประเมินผล จากกรณีศึกษาในองค์กรที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ในการรัฐครั้งนี้

บทความที่สี่ เป็นกรณีตัวอย่างในการศึกษาเปรียบเทียบและทดสอบตัวแบบที่ส่งผลต่อกระบวนการในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เรื่อง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในระบบการคมนาคมขนส่งทางรางของไทย โดย สกล บุญสิน ซึ่งพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสามารถใช้เป็นตัวพยากรณ์โดยมีผลในทางบวกกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ รูปแบบการเรียนรู้ การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา การเรียนรู้ตลอดชีวิต และแรงจูงใจในการเรียนรู้ ตามลำดับ ในขณะที่ปัจจัยการขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี และความสลับซับซ้อนของโลกในปัจจุบัน มีผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์แต่ไม่มีผลต่อการอธิบายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

บทความที่ห้า เป็นการศึกษาความหมายและปัจจัยความพึงพอใจของพนักงานต่อการประเมินผลเรื่อง การพยากรณ์ความพึงพอใจของพนักงานต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานในองค์การที่ประกอบธุรกิจประกันชีวิต โดย มานพ ชูนิล ซึ่งพบว่าความยุติธรรม หมายถึง ความเสมอภาค การปฏิบัติตามระเบียบ มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน ยอมรับได้และมีมาตรฐานเดียวกัน และการปฏิบัติงานด้วยการรับรู้ความยุติธรรมขององค์การ การรับรู้จุดประสงค์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นปัจจัยสามารถสร้างความพึงพอใจของพนักงานได้ นอกจากนี้ พนักงานยังพึงพอใจต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานก่อนและหลังการฝึกอบรมหลักสูตร เพิ่มการรับรู้ความยุติธรรมขององค์การของพนักงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

บทความที่หก ให้ความสำคัญกับเครือข่ายการบริหารงานภาครัฐ ภาควิชาสำคัญที่จะช่วยสร้างสมดุลในการพัฒนาอย่างยั่งยืน เรื่อง เครือข่ายการบริหารงานภาครัฐสำหรับการจัดการของเสียอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกของไทย โดย สุธัญวัฒน์ เวชวงศ์วาน และ อุทัย เลาหวิเชียร ซึ่งพบว่า ยังมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับน้อยทั้งในระดับเครือข่าย องค์กร และชุมชน โดยเฉพาะด้านการจัดการความขัดแย้งภายใน และความรับผิดชอบพร้อมให้ตรวจสอบ โดยปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม การจัดการ โครงสร้างและคุณลักษณะของเครือข่าย รวมถึงศักยภาพและความพร้อมของเครือข่ายล้วนมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของเครือข่าย

คณะบรรณาธิการหวังว่า บทความที่ได้คัดสรรมานำเสนอในฉบับนี้จะเป็นแรงบันดาลใจให้มีการนำองค์ความรู้ในสาขารัฐประศาสนศาสตร์ไปสานต่อในการแสวงหาแนวทางการพัฒนาการบริหารภาครัฐให้เป็นไปอย่างสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 นี้ ควบคู่กับการสร้างความเข้มแข็งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การพัฒนาข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ การพัฒนาความเข้มแข็งของเครือข่ายการบริหารงานภาครัฐ เพื่อบริหารการพัฒนาอย่างสมดุลยั่งยืน ท้ายนี้ ดิฉันขอขอบคุณผู้วิจัยและคณะทำงานทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้การจัดทำวารสารครั้งนี้สำเร็จด้วยดี และในศุภวาระดิถีขึ้นปีใหม่พุทธศักราช 2561 ปีแรกของทศวรรษใหม่นี้ ในนามของคณะบรรณาธิการ ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย จงดลบันดาลให้คุณผู้อ่านมีกำลังใจกล้าแกร่ง กำลังกายแข็งแรง เพื่อเป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนการบริหารการพัฒนาประเทศชาติอย่างเข้มแข็งสืบไป

สุจิตรา บุญยรัตพันธุ์

บรรณาธิการ